

SOĞUK SAVAŞ YILLARINDA TÜRKİYE'DE KOMÜNİZM KARŞITI PROPAGANDA KİTAPLARINDA ANTI-KOMÜNİST SÖYLEM

Ceyda TUNA KOCAOĞLU*

Özet

II. Dünya Savaşı uluslararası ilişkilerin şekli ve niteliği üzerinde derin bir etki yaptı. Savaş sonrasında dünya politik anlamda ABD'nin başını çektiği kapitalist devletler bloğu ile Sovyet Rusya'nın başını çektiği komünist devletler bloğu şeklinde ikiye ayrıldı. Bu andan itibaren uluslararası mücadelenin yeni adı Soğuk Savaş, düşman ise Komünizm ve onun temsilcisi Sovyet Rusya'ydı. 1947 yılında ABD Başkanı Truman tarafından başlatılan komünizm ile mücadele, ABD'nin etkisi altında başta Avrupa olmak üzere hemen bütün dünyada kısa sürede ülkelerin iç politikalarının en önemli konusu haline geldi. Soğuk Savaş yılları boyunca dünyanın her yerinde olduğu gibi 1947'den itibaren Türkiye'de de hükümetler iç politikalarında komünizm ile mücadeleyi ön sıraya almış ve hatta Mayıs 1950'de iktidara gelen Demokrat Parti ve sonrası hükümetler döneminde komünizm ile mücadele sistematik devlet politikası haline gelmişti. Soğuk Savaş yıllarında komünizm ile mücadele sadece hükümetlerin kurumları aracılığıyla ve aldığı tedbirler ile sınırlı kalmamış sivil toplum kuruluşları, milliyetçi ve muhafazakâr dernekler ve aynı zamanda gazete, dergi, broşür ve kitaplar ile etkin bir şekilde yürütülmüştür. Bu çalışmada 1947'den itibaren Türkiye'de Soğuk Savaş yılları boyunca komünizm karşıtlığı kapsamında yayınlanmış kitaplar incelenerek bu dönemde Türkiye'de oluşan anti-komünist söylem ve kavramların dayanakları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Soğuk Savaş, Anti-komünizm, Demokrat Parti, Kızıl tehlike, Sovyet Rusya

* Dr.Öğr. Üyesi, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi, ckocaoglu@bandirma.edu.tr, Orcid ID:0000-0001-6537-1804

ANTI-COMMUNIST DISCOURSE IN ANTI-COMMUNIST BOOKS DURING THE COLD WAR

Abstract

The Second World War had a deep impact on the form and quality of the international relations. In the post-war era, the global politics was divided into two spheres; the capitalist bloc led by the USA and the communist bloc led by the Soviet Union. Henceforth, the international conflict was called "The Cold War" and the enemy to be defeated was communism and its representative: The Soviet Union. The fight against communism started by President Truman in 1947 soon became the focus in internal politics worldwide, particularly in Europe, under the influence of the USA. As in the rest of the world, from 1947 on, the fight against communism was at the top of the agenda of the Turkish governments. It even became a systematic state policy during the Democrat Party governments after May, 1950 and the following governments. During the Cold War, the fight against communism was not limited with the governmental precautions taken. It involved non-governmental institutions, nationalist and conservative societies, newspapers, magazines, brochures and books, as well. This study aims to reveal the anti-communist discourse and concepts which emerged during the Cold War after 1947 in Turkey by analysing the books published within the scope of anti-communism activities.

Keywords: Cold War, Anti-communism, Democrat Party, Red Scare, Soviet Union

Giriş

II. Dünya Savaşı ile birlikte uluslararası ilişkilerin niteliği ve yapılış şekli kökten değişikliğe uğramıştır. Savaşın sonucunda ortaya çıkan güçler tablosunda daha I. Dünya Savaşı sonrasında beri devam eden güçler dağılımındaki belirsizlik yerini iki kutuplu dünyaya bırakmıştır. Yenedünyada artık mücadele ağırlıklı olarak bir tarafta kapitalizmin öncüsü ve savunucusu ABD ile diğer tarafta komünizmin ve sol düşüncelerin savunucusu Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) arasında tam anlamıyla soğuk bir tarzda gerçekleşecektir. Bundan dolayı bu dönemde tüm dünyada uluslararası politika Soğuk Savaş kavramı üzerinden açıklanmaya çalışılacaktır. Dünya politikasının aldığı bu yeni şekil sadece Soğuk Savaşın yaratıcısı ve tarafı iki ülke yani ABD ve SSCB'yi ilgilendirmeyecek belki de özellikle iç politika anlamında başta doğrudan komünizm tehlikesiyle karşı karşıya kalan devletler olmak üzere tüm dünya devletleri ve

uluslararasıda da etkisini gösterecektir. Bu çerçevede kısa sürede ABD etkisiyle ve telkiniyle önce SSCB yakını ülke ve bölgelerde olmak üzere ülkelerin iç politika söylemlerinde anti-komünist yaklaşım belki de en önemli gündemi oluşturacaktır (Judt, 2009; J.L.Gaddis, 2015; Nye ve Welch, 2013; Roberts, 2003).

Sovyet etkisi ve komünizminin yayılma alanlarından biri olarak görülen Türkiye’de de Tek parti iktidarının son yıllarından itibaren Anti-komünizm giderek sistematik bir şekilde dönemin resmi ve milli ideolojisi olmuştur. II. Dünya Savaşı’ndan sonra uluslararası konjonktür gereği çok partili rejime geçilirken zaten demokrasinin sınırları da oldukça dar belirlenmişti. Sosyalizm/komünizm bu sınırlar dışında tutulmamakla beraber bu dönemde daha çok komünizm-demokrasi mücadelesinin ötekileştirilmiş tarafı olacaktır. Bu dönemde demokrasi ve özgürlük komünizm tehlikesine karşı ondan koruyacak bir değer olarak meşrulaştırılmıştır (Bora ve Ünüvar, 2015, s. 159).

1945’lerin sonu ve 1950’li yıllar Türkiye’de de Batılı anlamda siyasal sistemin çok partili bir demokrasi olarak yeniden inşası dönemidir. Dolayısıyla bu dönemde Türkiye de demokrasinin ne olduğu ve sınırlarının ne olması gerektiği konularını en yoğun bir şekilde tartışan devletlerdir. Bu siyasi yeniden yapılanma sürecinde Türkiye’de sürdürülen demokrasi tartışmalarında “Hür Dünya” devletlerinin demokrasi adına neyi hoş gördüğü ve neyi gayrimeşru kabul ettiği en önemli referans noktasıydı (Örnek, 2015, s. 78).

Türkiye’de belirgin olarak 1947 tarihinden itibaren demokrasi anlayışında komünizm, sol düşünce daha çok sistem düşmanlığı bağlamında zararlı bir ideoloji şeklinde görülecektir. Türkiye bu komünizm karşıtı söylem ve uygulamalarda çok fazla yabancılaşma da çekmeyecektir. Çünkü kuruluşundan beri Türkiye Cumhuriyeti, zaman zaman Sovyetler ile yakın ilişkilere rağmen, sol/komünist düşünce ve hareketlere geleneksel devlet ve toplum yapısından dolayı her zaman mesafeli olacak ve bu düşünceleri hep bir tehdit ve tehlike unsuru olarak görecektir. Tek Parti Hükümetinin son yıllarında ABD etkisiyle şekillenen anti-komünist söylem ve uygulamalar Mayıs 1950 de ezici oy çoğunluğu ile iktidara gelen Demokrat Parti hükümetleri döneminde sistematik bir devlet politikası haline alacaktır. Özellikle Demokrat Parti’nin iktidara gelişinden sonra komünizme karşı amansız bir mücadele başlatılacaktır (Sayılğan, 1972, s. 282-385).

Soğuk Savaş döneminde anti-komünist söylem ve uygulamalar sadece devletin resmi organları tarafından yürütülen faaliyetlerle sınırlı kalmamıştır. Bu dönemde özellikle anti-komünist söylemin oluşumunda farklı kesimler ortaya koydukları ürünler ile önemli katkılar sağlamışlardır. Devletin resmi makamları tarafından yürütülen komünizmle mücadelenin anti-komünist söyleminin ağırlıklı olarak dönemin daha çok sağ, milliyetçi ve İslamcı düşünürleri tarafından kaleme alınan kitaplar vasıtasıyla oluştuğu görülmektedir (Örnek, 2015, s. 101-151). 1947'den itibaren kaleme alınan komünizm karşıtı kitaplarda anti-komünist söylemin değişik boyutları ele alınmış ve bu yaklaşımlar Soğuk Savaş Türkiye'sinde anti-komünist söylemin temel kavramlarını oluşturmuştur. Bu çalışmada Soğuk Savaş döneminde basılmış olan komünizm karşıtı kitaplarda ortaya konulan anti-komünist propaganda ve bu suretle oluşan anti-komünist söylemin temel kavramları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Soğuk Savaş Kitaplarında Anti-komünist Propaganda

Türkiye'de Soğuk Savaş yıllarında komünizm ile mücadele ve komünizm karşıtı propaganda değişik vasıtalar ile yürütülmüştür. Bu dönemde anti-komünist propagandanın en etkili araçlarından birisi özellikle milliyetçi ve İslamcı sağ düşünürlerin kaleme aldıkları kitaplar olmuştur. Komünizm ile mücadele ve bu bağlamda anti-komünist söylemin oluşmasında başlıca rolü oynayan bu kitaplar Soğuk Savaş yıllarında giderek yükselen milliyetçi siyasal tutumun en önemli yazıtlarını oluşturmuştur. Komünizm karşıtı propaganda amacıyla kaleme alınmış olan bu kitaplarda komünizm esasında Sovyet Rusya ve komünist düşüncenin devlet ve millet için neden ve hangi açılardan tehdit ve tehlike arz ettiği noktaları ön plana çıkarılmıştır.

Soğuk Savaş yıllarında komünizm ile mücadele kapsamında ilk kaleme alınmış olan eserlerden biri Avni Diper'in kaleme aldığı ve 1947'de yayınlanmış *Komünizme Karşı Türk Milliyetçiliği* adlı kitaptır. Liberalizm ile sosyalizmin kavgası, komünizmden korunma çareleri ve tedbirleri gibi bölümlerin yer aldığı eserde komünizm ile mücadelenin temel unsurları demokrasi, din, dil, folklor, ahlak, milli eğitim, milli ekonomi olarak belirlenmiştir (Diper, 1947, s. 21-62). Bu yönüyle söz konusu eser sonrasında kaleme alınan kitaplar ve özellikle anti-komünist söylemin temel yaklaşımlarının da öncüsü niteliğindedir. II. Dünya Savaşının sonlarında Sovyetlerin Türkiye'ye yönelik düşmanca tavırlarının Rus imparatorluğunun "mukaddes" Türk

topraklarını istila etme isteklerinin bir devamı olduğu ileri sürülen kitapta, komünizme ve Slav milliyetçiliğine karşı mücadelenin hayati önem taşıdığına dikkat çekilmiştir (Diper, 1947, s. 17-19) Kitapta komünizmle mücadele yollarının başında milliyetçilik ideolojisinin önemine vurgu yapılmıştır. Sınırları anavatanla çizilmiş ve emperyalist olmayan bir milliyetçiliğin komünizm karşısında en etkin araç olacağı savunulmuştur (Diper, 1947, s. 23-24). Demokrasi ile milliyetçiliğin kardeş olduğu ileri sürülen kitapta Sovyet rejiminin demokrasi anlayışı aşağıdaki cümlelerle anlatılmıştır (Diper, 1947, s. 226).

... Demokrasinin Rusya’da var olması ve tatbik edilmesi şöyle dursun, orada meşruti krallıkların nimetlerine bile tesadüf etmeği sanmak bir vehimden başka bir şey değildir. Rusya’da var olan tabiri caizse komünizm otokrasisidir. Proleter (İşçi) sınıfının hakimiyetini mutlak surette tek olarak kullanan, bir kısım Rusların uluhuyetine inandıkları bir kısmın da çaresiz kaldıkları için boyun eğmeğe mecbur oldukları şeftir.

Komünist Sovyet rejimi “otoriter şeflik” olarak nitelendirilmiştir. Sovyet ve peykî ülkelerinin radyolarında yapılan Türkiye’deki yeni demokrasi ile ilgili “*Türkiye’de hürriyet yoktur, demokrasi yoktur*” tarzındaki propagandanın tamamen iftira olduğuna dikkat çekilen kitapta iktidardaki CHP’nin yeni kurulmuş olan Demokrat Parti’ye karşı son derece ılımlı ve hoşgörü ile baktıkları vurgulanmış ve siyasal mücadelenin bu hoşgörü temelinde yürütülmesinin milli birik ve beraberlik bakımından önemli olduğu ve bu olmadığı takdirde “komünizm mikrobunun” milli birliği yıkacağı ifade edilmiştir (Diper, 1947, s. 27-28). Komünizm karşısında yoğun bir demokrasi propagandası yapılan kitapta komünizm karşısında din faktörüne de önem verilmiştir. Tarih boyunca toplumların hayatında en etkin ve önemli yere sahip olduğunun altı çizilen dinin Türk milleti için de vazgeçilmez olduğu ve bundan dolayı da komünistler din ve dindarları hedef alarak türlü entrikalar ile dindarları ele geçirmeye çalıştıkları da vurgulanmıştır. Komünistlerin bunun için özellikle “cahil” kesim arasında bazı dini kişilikleri kullanarak fitne yaratmaya çalıştıkları, Hz. Ali ve Muhittin Arabi’nin söz ve davranışları ile komünizmi ilişkilendirmeye gayret ettikleri söz konusu kitapta detaylı bir şekilde anlatılmaktadır. Kitapta ayrıca, komünizm karşısında milli bir din anlayışının oluşmasının önemine de dikkat çekilmiş ve ibadetin Türkçe yapılmasının bunun için oldukça önemli olduğu ifade edilmiştir (Diper, 1947, s. 30-31). Komünizm karşısında dil, ahlak, milli eğitim ve milli ekonomiyi önemli unsurlar arasında gösteren kitapta, komünizmi yaymak isteyenlerin

çoğu zaman bunu sosyalizm maskesi altında yapmaya çalıştıkları şu cümleler ile anlatılmıştır:

...Türk aydınlarına ve gençlerine yapılan komünist propagandaları çok defa sosyalizm maskesi altındadır. Gençler ve aydınlara karşı komünistler sosyal sefalet, eşitsizlik ve adalet, tabloları çizerek sosyalizm fikrini ileri sürerler. Sonra da yavaş yavaş bir ihtilalin lüzum ve zorunluluğu fikrine onları inandırmaya çalışırlar. Daha sonra bu ihtilalin bir proleterya ihtilali olduğunu, komünizmin tahakkukunu temin edeceğini açıkça söylemenin sırası gelmiş olur. Esasen bunların sosyalistliği ancak bir kelime olarak kullandıkları ve bununla komünistliği kastettikleri, bu konuya yabancı olmayanların gözünden kaçmaz. Nasıl ki komünistler Demokrasi kelimesiyle de halk hakimiyetine, insan hak ve hürriyetine dayanan gerçek batı demokrasisi değil, sadece 'komünist diktatörlüğü, (rejimini kastederler ve kızıl diktatörlüğe ileri demokrasi adını verirler. Komünistlik fikrinin doğrudan doğruya ortaya atılması tehlikeli ve ürkütücü hal ve muhitlerde sosyalizm kelimesi gerçek maksadı gizleyen maske vazifesi görür. (Diper, 1947, s. 69).

Söz konusu kitap Soğuk Savaş sürecinde Türkiye’de Sovyet ve komünizm karşıtı söylemin temel yaklaşım ve kavramlarına öncülük etmesi bakımından dikkat çekmektedir.

Soğuk Savaş yıllarının komünizm karşıtı yazarlarından biri de Nejdet Sancar’dır. Kaleme aldığı *Türk Moskof Komünist* adlı kitap da anti-komünist söylemin önemli eserlerindedir. Eserinde Türk ve Moskof kelimelerini “barışmaz düşman” olarak niteleyen Sancar, iki toplum arasındaki tarihi düşmanlığa dikkat çekmiş ve bu düşmanlığın temelini “Moskof’un” Türk’ü ortadan kaldırma ihtirasına dayandırmıştır. Tarih boyunca birçok milletin Türk düşmanı olduğu ancak hiçbirinin Moskof derecesinde “canavar” olmadığı vurgulanan kitapta Türk varlığının bu Moskof düşmanlığına ihtiyaç olduğu tarzında ilginç bir değerlendirme yapılmıştır. Hainlik edenlere “Moskofluk etme” denildiği vurgulanan kitapta Moskof’un sadece bir dış düşman değil aynı zamanda bir iç düşman olduğu ifade edilerek Moskofluk ile komünistlik arasında ilişki kurulmaya çalışılmıştır (Sancar, 1959, s. 9-13). Bu düşünceler Moskof tanımlamasının Soğuk Savaşta Komüniste hatta Kızıl’a dönüşmesinde önemli rol oynamıştır. Savaş sonrasında Sovyet etkisiyle değişik ülkelerde faaliyet gösteren komünistler ve komünist partiler için “kızıl yuvalar” tanımlaması yapılan kitapta başta ABD olmak üzere Latin Amerika gibi Rusya’dan uzak ülkelerde komünizme karşı sıkı tedbirler alınmasına rağmen Rusya’ya yakın Türkiye’de bu noktada hala bir gafletin olduğuna da dikkat çekilmiştir. Özellikle 1950 yılına kadar komünizm karşısında devletin gaflet içinde kaldığı vurgulanan eserde Tek Parti iktidarının “vatanını satan” Nazım Hikmet’e hapisanede kitap yazdırması ağır

bir dille eleştirilmiştir (Sancar, 1959, s. 15-16). Cumhuriyetin ilanından beri Türkiye’de bir Türkçülük-Komünistlik çatışmasının yaşandığı ve bu çatışmada komünistlerin Türkçülere göre teşkilatlı ve programlı olmaları, maddi bakımdan çok daha güçlü ve seciyesiz olmaları gibi nedenlerden dolayı kuvvetli oldukları ifade edilmiştir (Sancar, 1959, s. 19-23). Demokrasilerdeki hürriyet anlayışının komünizmin yayılmasına fırsat tanıdığına dikkat çekilen eserde Sovyet komşusu olan Türkiye’de “yerli komünist”lerin bundan dolayı giderek tehlikeli olduğu vurgulanmıştır (Sancar, 1959, s. 31). Kitapta Sovyet rejimi ile ilgili şu değerlendirmeler yapılmıştır:

Kırk yılı aşan bir zamandan beri insanlığın başına kızıl bir bela gibi çöken komünizm muhakkak ki, tarihin bu güne kadar gördüğü en korkunç rejimdir. İnsanlara kızıl bir cennet vadettiği halde, pençesine geçirdiği toprakları kıpkızıl bir cehennem haline sokan bu korkunç rejimde kırk yıldan beri işlenen cinayetlerin kırk asırlık tarihin kaydettiği cinayetleri gölgede bıraktığı bir gerçektir (Sancar, 1959, s. 32).

Kitapta ilk komünist diktatör olarak gösterilen Lenin’in “Her türlü hileye, kurnazlığa, kanunsuz yollara ve yalana başvurmak yerindedir” sözlerine dayanılarak komünistliğin en temel unsurunun yalancılık olduğu ifade edilmiştir (Sancar, 1959, s. 38-48). Eserinde komünizmi “kızıl soygunculuk” olarak da tanımlayan Sancar, Moskof komünizmin gelişmesi ve yayılmasının bu soygunculuğun sonucu olduğuna da vurgu yapmıştır (Sancar, 1959, s. 49-53).

Zonguldak Komünizmle Mücadele Derneğinin yayınladığı ve Çivicioğlu Hikmet Tanju tarafından kaleme alınan *Niçin Komünist Oluyorlar* adlı eser de de komünizmi geliştiren sebepler ve şartlar incelenmiştir. Buna göre şahsın veya toplulukların yaşadıkları muhitin sefalet içinde olması, kişisel menfaatler, fırsatçı burjuvazi ve kapitalist ekonomik anlayışın ortaya çıkardığı bazı adaletsizliklerin bir iktisadi sebep olarak komünizmin yayılmasına neden olduğu ileri sürülmüştür (Çivicioğlu, t.y., s. 4-8). Ayrıca eserde, komünist olmanın sebeplerinden birinin de komünizmin hiçbir ahlaki sınır tanımıyor olması gösterilmiştir. Komünizmin aşk, namus, fazilet ve sadakat gibi değerlere hiçbir önem vermediği kadın ve erkeği bu anlamda aynileştirdiği, bununda bir cazibe yarattığı savunulmuştur (Çivicioğlu, t.y., s. 8-10).

Z. Fahri Fındıkoğlu tarafından İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği’nde verilen bir konferansın kitaplaşmış hali olan ve 1953 yılında *Komünizm ve Türk Gençliğinin Fikir Terbiyesi* adlı eser özellikle gençlere komünizmi ve tehlikelerini

anlatmak üzere kaleme alınmış önemli bir propaganda metni olarak görülmektedir. Marksizm ve komünizmi tarihi gelişim süreçleriyle ortaya koyan kitapta küçük bir Kinezlikten kısa sürede İsveç ve Osmanlı Devleti aleyhine büyüyen Rus İmparatorluğu'nun "taçlı çarlık" olarak dün nasıl Ayasofya'ya haç dikmek ideolojisiyle, Ortodoks Balkan milletlerini kurtarma fikri ile, Karadeniz ve Boğazları ve Doğu vilayetlerini elde etmek ihtiraslarıyla hareket etmişse bugün de "taçsız çarlık" yine Deli Petro'nun vasiyetini yerine getirmek için yeni bir parola olarak komünizmi kullanmaya başladığı değerlendirilmiştir (Fındıkoğlu, 1953, s.24-25). Yazar bu değerlendirmesi ile Çarlık dönemi Rus emperyalizmi ile Sovyet emperyalizminin aynı olduğuna dikkat çekmiş ve komünizmin Sovyet emperyalizminin yeni silahı olduğunu iddia etmiştir.

Nusret Köymen de *Komünizm Karşısında Sosyal Davranışlı Hür Teşebbüs* adlı eserinde ABD'deki serbest teşebbüse dayalı sistemin ürettiği zenginliğin çok sayıda vakfın kuruluşuna sebep olduğu ve bu suretle ihtiyaç sahiplerine gereken yardımların yapılabildiği ve bunun da sosyal adalete dayalı bir toplum ortaya çıkarttığını ileri sürmüştür (Köymen, 1961, s. 9-18). Yoğun bir ABD kapitalist sistemin propagandasının yapıldığı kitapta

Eğer varlığını tehdit eden amansız düşman karşısında hür teşebbüs, bu yaratıcı kurtulma başarma tepkisini göstermezse, kendini ölüme terkettiği hükmüne varılmak icab edecektir. O takdirde dünya uzun bir totaliterlik karanlık çağına girecek ve birçok milletler bilhassa derisinin rengi beyaz olanlar tarih denen milletler mezarlığına gömülecektir.

cümleleriyle kapitalist sistemin özgür dünyanın garantisi olduğu savunulmuştur (Köymen, 1961, s.24).

Anti-komünist söylemin önemli kalemlerinden biri de Necip Fazıl Kısakürek'ti. *Her Cephesiyle Komünizma* adlı kitabı Milliyetçiler Derneği'nde sunmuş olduğu detaylı konferansının metninden oluşmuştur. Komünizmin ve yayılma metotlarının geniş bir eleştirisinin yapıldığı kitapta komünizmin takip ettiği yol ile ilgili olarak yaptığı şu değerlendirme ile komünizmin özellikle istismarcı bir ideoloji olduğuna dikkat çekilmiştir (Kısakürek, 1962a, s. 36):

Komünizmin biricik metodu, her ülkeyi kendi ümitsizliği, bezginliği, sıkıntısı içinde avlayıp, yani insanları (Antitez)leriyle yakalayıp birdenbire çare ve tez olarak onlara kendisini sunmaktır.

Necip Fazıl Kısakürek, *Türkiye’de Komünizma ve Köy Enstitüleri* adlı başka bir kitabında da Komünizma olarak tanımladığı komünizmin Türkiye’de Milli Kurtuluş savaşından beri varlık göstermeye başladığı, kendisini yamamaya çalıştığı Cumhuriyet inkılabından başta CHP olmak üzere Cumhuriyet idarelerinden hiçbir zaman öldürücü bir darbe yemediği ve hatta devletin tüm kademelerinde komünistlerin yerleştiği ve bunları tek sorumlusunun CHP zihniyeti olduğu noktalarını dile getirmiş ve Türkiye’deki özellikle devlet kademesindeki komünist varlığının tek sorumlusunun CHP olduğunu savunmuştur (Kısakürek, 1962b, s. 4-8). Kısakürek, Türkiye’de komünistlerin Türk inkılabına komünist rejimin usullerini sindirmeye çalıştıklarını da iddia etmiştir (Kısakürek, 1962b, s. 9). Komünistlerin en başta kutsal değerlere saldırarak bunları sürekli “gericilik” şeklinde ifade ettiklerine dikkat çeken Kısakürek,

İyi bilelim ki, komünizmanın bir sürü maskesi, kılık değiştirme edevatı ve dekor eşyası içinde, asla taklit edemeyeceği hatta taklide bile yeltenemeyeceği tek bir şey, işte o “irtica” veya “gericilik” dedikleri nesnedir. Yalnız ve yalnız o nesnedir ki bütün açık kapıları, pencereleri ve baca delikleriyle Türk evini gerçek bir hululdan korumuş ve korumaktadır.

sözleriyle komünizm karşısında en önemli koruyucu unsurun komünistlerin “gericilik” adını verdikleri kutsal değerler olduğunun altını çizmiştir (Kısakürek, 1962b, s. 11). Kısakürek, komünistlerin amaçlarını gerçekleştirmek için girdikleri en önemli kılığın da “devrim” olduğunu ileri sürmüştür (Kısakürek, 1962b, s. 11). İslamiyet’in komünistlerin en çok korktukları değer olduğuna vurgu yapan Kısakürek, bir zamanlar CHP ideoloğu Recep Peker’in “*Komünizm illetinin devasını İslamiyet’ten beklemek, kızıl zehire karşı şifayı yeşil zehirde aramaktır*” sözlerini de hatırlatmaktan geri kalmayarak CHP’nin komünizm karşısındaki tavrını ortaya koymaya çalışmıştır (Kısakürek, 1962b, s. 14). Komünistler için “ajan”, “provakatör”, “kollektivist”, “solcu”, “sosyalist”, “komünistimtrak” (Kısakürek, 1962b, s. 17) kelimelerini kullanan Kısakürek, Köy Enstitüleri ile ilgili olarak

Köy Enstitüleri, Anadolu çocuğunun ruh topağrafyasını silerek, dümdüz ederek, üzerinden silindir gibi geçerek, boşalan yere Allahsızlık, milliyetsizlik, maddecilik ve komünizma çatısının kurulması için girilen hesaplı ve seviyeli bir arsa teşebbüsüdür. Anadolu çocuğunun ruh mezbehasıdır; ve dış ifadesiyle değil, iç gayesiyle, Türk’e ait bütün kıymetler bakımından en ağır küfür merkezidir

yorumunu yapmıştır (Kısakürek, 1962b, s. 28-29). Necip Fazıl Kısakürek bu dönemde kaleme aldığı komünizm karşıtı kitaplarıyla anti-komünist söylemin temel kavramlarının oluşmasında ve Türk düşünce hayatında yerleşik hale gelmesinde etkili rol oynamıştır.

Anti-komünist söylemin önemli kalemlerinden biri de Gökhan Evliyaoğlu'dur. *Su Uyur. Komünist Uyumaz* adlı kaleminde Evliyaoğlu, gazete yazılarını bir araya getirerek ortaya çıkardığı kitabında komünizmin tehlikelerini ve Türkiye'deki komünist faaliyetler ve propagandaları anlatmaya çalışmıştır (Evliyaoğlu, 1962).

M. Lütfi İkiz de *Komünist Düşmanları Birleşiniz* adlı komünizm karşıtı propaganda kitabında komünist hücrelerinin çalışma şekilleri örneklerle anlatılmakta ve Rus istilasına uğrayan memleketlerde bu memleketlerde yaşayan toplumların kültürel farklılıkları komünizmin nasıl kullandığı kitapta ayrıntılı bir şekilde ele alınmaktadır.¹

Dr. Fethi Tevetoğlu Soğuk Savaş yıllarının önemli anti-komünist kalemlerindedir. *Yirminci Yüzyılın Yüzkarası Utanç Duvarı* adlı kitabında Tevetoğlu, 13 Ağustos 1961'de komünistlerin Berlin'i ikiye bölmek için çektikleri duvarın yirminci yüzyılın bir utanç duvarı olduğu, bu duvarın komünizmin her yerde her bütünü ikiye bölme çabaları için kullandıkları menfur metodun ibretlik bir örneğini teşkil ettiğini söylemiştir. Berlin duvarını "kıızıl gaflet" olarak nitelendiren Tevetoğlu, Berlin Duvarını,

148 kilometrelik bu yüzkarası beton duvar, zulmün zorbalığın medeniyet getirmediğini ancak mesut insanları kara bahtlı insanları perişan ettiğini canlandırmaktadır.

cümleleriyle anlatmıştır (Tevetoğlu, 1964, s. 68). *Açıklıyorum* adlı diğer kitabında ise Tevetoğlu, genellikle Kopuz Dergisinde kaleme aldığı makalelerini toplamıştır. Bu yazılarında belirgin bir şekilde komünizm karşıtlığı yapmaktadır. Tevetoğlu, kitabında Atatürk'ün komünizm karşısındaki düşünce ve tavırlarına da önemle yer vermiştir.²

¹ Söz konusu kitapta komünist hücrelerin çalışmalarına örnek bir anlatı: "Komünist tehlikesinden bahsedildiği zaman akıllı geçinen espri meczupları : 'Hani nerede? Ben görmüyorum' diye istihfaf etmektedirler. Mikropların yaşadığını bildiğimiz halde bu gözlerle onları göremiyoruz. Mikroskopa ihtiyaç olduğunu söylüyoruz., bu meseleleri de anlamak için mikroskobik bir dikkate ihtiyaç vardır. Zaman olur ki, 499 sahifesinde şaheser hakikatlerin bulunduğu bir kitabın bir sahifesi veya bir pasajı bozuktur. 500 sahife bir pasajlık yıkıcı bir fikir için kaleme alınmıştır. Milyonlar sarf edilmiş bir film çevrilmiştir. Yayılmasını istedikleri bir cümleden ibarettir. Ölüm Tuzağı (Viva Zapata) filminde "generalim biz karnımızı sabırla değil mısırla doyururuz" cümlesi sıklet merkezini üzerine alan cümledir. Trenlerde, vapurlarda, kulüplerde kültür adına inkılap adına rejim ve hürriyet adına propaganda icra ederler". Bkz: M. Lütfi İkiz, *Komünist Düşmanları Birleşiniz!*. Komünist Hücrelerinin Faaliyeti, Ankara 1963., s. 23.

²Fethi Tevetoğlu'nun komünizm ile ilgili değişik yazıları için bkz: Dr. Tevetoğlu. (1965). *Açıklıyorum*, Ankara: Y.Y.

Tevetoğlu’nun komünizm karşıtı bir diğer kitabı da *Faşist Yok Komünist Var*’dır. Komünizmle Mücadele Derneği tarafından yayınlanmış bu kitapta, komünist tehlike karşısında dinin rolü ve önemi Kuran’dan ve Hz. Peygamber’den verilen örneklerle ortaya konulmaya çalışılmıştır (Tevetoğlu, 1963, s. 14-22). Kitapta, komünist rejim ile demokratik rejim arasındaki fark Doğu ve Batı Berlin üzerinden şu cümleler anlatılmıştır (Tevetoğlu, 1963, s.30):

Doğu ve Batı Berlin’de insanlık tarihinin en büyük faciası oynanmaktadır: Aynı Alman ailesinin Doğudaki oğlu hürriyetleri, siyasi hakları olmayan bir şahıs, adeta bir cisim iken, Batıdaki kardeşi her türlü hak ve hürriyete sahip gerçek bir vatandaş mertebesindedir. Doğudaki kardeş acı maddi ve kaba kuvvetlerin, cehaletin, haşin idraksizliğin esiridir. Batıdaki kardeşin hayatı kolay ve emindir. Vahşet ve gaddarlıktan masundur. Doğudaki hükümet zulüm ve ıstırap makinesidir. Batıda ise halkın hükümet üzerindeki tesiri devamlı surette artmış umumi efkarın teşkil ettiği manevi hükümetin her şeyi kontrolü, vekillerin teşkil ettiği vazifeli hükümetten daha üstün duruma yükselmiştir.³

Faruk Güventürk tarafından kaleme alınmış olan *Komünizm ve Maskeler* adlı kitapta komünistlerin komünizmi değişik ülkelerde yaymak için çok değişik metotlar takip ettiklerine dikkat çekilerek “Maske Teşkilatı” adını verdikleri bir teşkilat ile toplumlar arasında gizli ve sinsi bir şekilde yayıldıkları vurgulanmıştır (Güventürk, 1965, s. 61). Kitapta komünistlerin yayılmak için Türkiye’de iki tip maske kullandıklarına dikkate çekilmiş ve bu maskelerin Nurculuk ve Sosyalizm olduğu belirtilmiştir (Güventürk, 1965, s. 62). Kitapta komünizmin yayılma usullerinden bazıları şöyle ifade edilmiştir (Güventürk, 1965, s. 135-139).

1. Her yola başvurarak partiler ve sosyal gruplar arasında derin geçimsizlikler yaratmak.
2. Özel sermaye ve teşebbüse düşmanlık.
3. Ülkede kargaşa çıkaracak unsurları hazır bulundurmak.
4. Gençliği birbirine düşman etmek.
5. Gençliğin ahlakını bozmak ve gençliği eğlence ve safahata özendirmek.
6. Radyo programlarını bozmak onları dinlenemez hale getirmek.
7. Dil ve sanatı bozmak, berbat etmek.
8. Öğretmenleri parçalamak ve birbirine düşman etmek.
9. Çocukların ahlakını bozacak yayınlar yapmak.

10. Ekonomik zorlukları sorunları suistimal ederek her şeyin devletleştirilmesi düşüncesini hâkim kılmak.
11. İdarecileri yetersizlikle suçlamak ve itibarsızlaştırmak.
12. Partilere sızarak parti içi düzeni bozmak.

Faruk Güventürk, komünizm karşıtı kaleme aldığı *Komünizm ve Faaliyetleri* adlı diğer kitabında da komünizm ile ilgili benzer görüşlerini dile getirmektedir. Komünizmin niteliği, cazip yönleri ve yayılma metotları eleştirel bir şekilde incelenen kitapta ayrıca komünizm ile Kemalizm arasındaki farklara da dikkat çekilmiştir.⁴

Komünizm ve Tenkidi adlı diğer bir kitapta da komünizmin ilk parolasının “parçala” sonra “yut” olduğu ve bir ülkedeki yerli komünistlerin bu parolaya göre millet arasında ayrılıklar bölünmeler ve birbirlerine düşmanlıklar yaratmaya çalıştıkları bunun için de bu ülkelerde siyasi, ekonomik ve manevi çöküntüler hazırladıkları değerlendirilmiştir (İlgar, 1966). Kitapta komünizmin hukuki, psikolojik, tarihi ve sosyolojik yönlerden tenkidi de yapılmıştır.⁵

Ahmet Çiftçi tarafından kaleme alınmış olan *Komünizm'in Maskesi Sosyalizm'dir* adlı kitapta da Sosyalizmin komünizmden farklı bir rejim olmadığı ve komünizmle çıkış noktası aynı olan Sosyalizmin gerçekte bir “istismar nazariyesi” olduğu ifade edilmiştir. Kitapta Sosyalizmin komünizmden farkı sosyalizmin ihtilalci metot ile çalışmaması olarak gösterilmiş ve eğer bir sosyalist ihtilal istiyorsa bölücülük yapıyorsa onun mutlak surette sosyalizm maskesi altında çalışan bir komünist olduğu vurgulanmıştır.⁶ Söz

⁴ Kemalizm ile komünizm arasındaki farklar kitapta şu şekilde anlatılmıştır: “.....Atatürkçülük , Kemalizm prensiplerine bağlılık komünizmi ezmek ve onu yok etmek demektir. Çünkü Kemalizm, milliyetçidir, komünizm ise bunu reddeder. Kemalizm hiçbir sınıf ve zümre tahakkümünü kabul etmez. Komünistler ise proleterya sınıfına dayanır. Kemalizm, özel sermayeyi, özel serveti ve çalışmayı kabul ve teşvik eder. Komünistler ise böyle bir şeyi tanımazlar. Kemalizm, devletçiliği ve özel sermayeyi serbest bırakmıştır. Onun gücünün yetmediği yerlerde devlet eliyle anonim şekilde yürütmeyi prensip edinmiştir.”, bkz: Güventürk, F. (1967). Komünizm ve faaliyetleri. Diyarbakır, s. 32.

⁵ Kitapta komünizmin hukuki açıdan tenkidi: “Daha toplumların işçi ve patron olarak sınıflandırılmadığı, sınıflandırılmasına imkan olmadığı devirlerde bile Hukuk Tarihi, mülkiyeti ve mirası kabul etmiştir. İnsanları maldan mülkten mahrum etmeye ve evlatlarına bırakacak hiçbir şey olmaması düşüncesi içinde yaşatmaya imkân yoktur. Yani insanoğlunu bir eşya imişçesine idare etmek mümkün değildir. Bu şekilde bir anlayış Allah'ın insanlara verdiği hislere temayüllere ve bilhassa diri akidelere aykırıdır” sözleriyle anlatılmıştır. Bkz. İlgar, a.g.e., s. 40.

⁶ Kitapta Sosyalizm ve komünizm ile ilgili şu değerlendirme yapılmıştır: “Sosyalizmin bir durak noktası bir derecesi yoktur. Sosyalist gaye ile bu tatbikata girildiği zaman kuvvetle muhtemeldir ki, idari tatbikat farkına varmadan komünizmde duraklar. Çünkü hiçbir sosyalist ‘bizim tatbikatımız şuraya kadardır, biz şu kadar amme müessesesini devletleştireceğiz’ diye garanti veremez. Nasıl verebilir ki? Kuvvet devletin (diktatörlerin) elindedir” bkz: Çiftçi, A. (1965). Komünizm'in maskesi sosyalizm'dir. İstanbul, s. 41.

konusu kitapta İslamiyet ve sosyalizm konusuna da değinilerek İslamiyet’in sosyalizmi kesin bir şekilde reddettiği, İslamiyet’in kimsenin malına mülküne kazancına ve hak ve hukukuna tecavüz edemeyeceği ve buna da müsaade edemeyeceği, fakir ve ihtiyaç sahiplerinin haklarının zekat müessesesi ile korunduğu vurgulanarak şu değerlendirme yapılmıştır: “*Sosyalizm de komünizm gibi sapık ve uydurma bir rejimdir. Hiçbir zaman hiçbir Müslüman sosyalist olamaz ve sosyalizmi benimseyemez. Bu itibarla da Türkiye’de sosyalizm tatbik edilemez*” (Çiftçi, 1965, s. 42-43).

Soğuk Savaş yıllarının komünizm karşıtı kalemlerinden biri de İsmet Giritli’dir. Komünizm karşıtı yazdığı kitapların yanı sıra değişik gazeteler ve dergilerde çok sayıda makale kaleme almıştır. Bu yönüyle de anti-komünist söylemin oluşmasında önemli rol oynamıştır. *Çağımız ve Komünizm* adıyla kaleme aldığı kitabında komünizm ile ilgili sıkı eleştiriler getirmiştir. Komünist felsefenin ayrıntılı olarak incelendiği kitapta komünizmin savaş taktikleri ile ilgili olarak ilginç tespitler yapılmıştır. Buna göre II. Dünya Savaşı’ndan sonra dünyada yeni bir savaş başladı. Max Eastman’ın (Protracted Conflict-Uzamış Uyuşmazlık) eserinde III. Dünya Savaşı olarak tarif ettiği bu savaşta silahlar top, tank, bomba, uçak gibi klasik silahlar değil, eğitim, dil, ticaret, diplomasi, din ve kültürel mübadeledir. Komünistlere göre ister silahla ister politika ile hangisi olursa olsun bu bir savaştır ve komünizm mücadeleyi “savaş” olarak görmektedir (Giritli, 1966, s. 42). Burada komünizmin uluslararası mücadeleyi savaş kavramı üzerinden gördüğüne dikkat çekilmektedir. Kitapta, uluslararası komünizm teşkilatlarının gençleri ve bazı entelektüelleri kendi safına çekebilmek için her türlü imkanı kullandığına da dikkat çekilerek bu amaçla önce gençlerin zihinlerini çeldirmek için kapitalizme karşı bir güvensizlik aşıladıkları ve bunu yaparken de her türlü sanat araçlarını kullandıkları vurgulanmıştır (Giritli, 1966, s. 48). Giritli, kitabında, ayrıca materyalist felsefenin bir ülkede bir komünist yaratmak için en önemli unsur olduğunun da altını çizmiş ve şu ilginç tespiti yapmıştır (Giritli, 1966, s. 48):

Komünizm, tarihi kardeş katliamlarını ve topyekün imha edilen milletleri, esaret ve ıstırapları tescil eden bir vesika mahiyetinde olmasına ve aydın komünistlerin bütün bu vahşeti bilmelerine rağmen komünizme fanatizm derecesinde sadakat göstermelerinin esas sebebi, bütün bu ıstırapları parlak komünist geleceğinin talep ettiği geçici ve zaruri bir fedakarlık telakki ve kapitalist dokusunun temizlenmesi değil kapitalist virüsünün temizlenmesini gerektiren bir Sosyal bilim olarak kabul etmeleri vakasına dayanmaktadır

Giritli (1966, s. 57) ayrıca, Sosyalizm ve komünizmi “yeni emperyalizm” olarak tanımlamakta komünist devletlerin “yeni emperyalizm”i Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerindeki gençleri “bedava yüksek öğrenim” sloganı ile kandırarak onları genç yaşta komünizme hazırladıklarına da dikkat çekmiştir.

Tekin Erer’in kaleme aldığı *Kızıl Tehlike* adlı kitap ta anti-komünist söylemin önemli yazıtlarından biridir. Yazarın değişik gazetelerde yazdığı anti-komünist yazıların bir araya getirmesinden oluşan bu kitapta anti-komünist söylemin önemli yaklaşımları yer almaktadır. Komünizmin Rusların sırtına en uygun elbise olduğunu ileri süren Erer (1966, s. 12), komünist yayılmayı karıncalara benzetmiş ve komünistlerin bir karınca sürüsü gibi ideolojilerini Türkistan illerine ve sadece Orta Asya’ya değil Doğu Avrupa’ya karınca gibi yaydıklarını bu şekilde Türkiye’de de yaymaya çalıştıklarını söylemiştir. Kitabında Dünyada ve Türkiye’de Amerikan düşmanlığının arkasında komünistlerin olduğunu savunan Erer, “Türkiye Amerika’nın işgali altındadır” söylem ve propagandasının arkasında Türkiye İşçi Partisi ve onun mensubu komünist aydınlar olduğunu savunmuş ve amaçlarının, komünist saldırılara karşı kurulmuş olan NATO gibi uluslararası kuruluşlardan Türkiye’nin ayrılmasını sağlamak olduğuna dikkat çekmiştir (Erer, 1966, s. 44-46). Erer (1966, s. 50), kitabında Rusların az gelişmiş ülkeleri kandırmak için yapmış olduğu “şeker” kabilinden yardımlarını “Ne Moskova’nın Şekeri, Ne Komünistin Yüzü!” cümleleriyle anlatmıştır. Erer, kitabında komünistlerin Atatürk’ü kullanan “*Sahte Atatürkçüler*” olduğunu şu ifadelerle dile getirmiştir (Erer, 1966, s. 61):

Nazım Hikmet Nerede? Kızıl cehennemde yatıyor. Sabahattin Ali nerede? Türk-Bulgar hududunda gömülü. Çetin Altan nerede? Millet Meclisinde üye. Bu her üçü de bütün hayatları boyunca Atatürkçü olmuşlardır. Hatta Atatürkçülük inhisarını kendilerine almışlar, kimseye bu hakkı vermemişlerdir. Atatürk’ü en çok mustarip eden, belki de kabrinde onu rahatsız bırakan bu gibilerin kendisine sahip çıkmalarıdır.

Cezmi Türk tarafından kaleme alınmış olan *Milliyetçilik Anlayışımız ve Komünistlik* adlı kitapta da en büyük tehlike olarak komünistlik gösterilmiştir (Türk, 1959, s. 6). Kitapta, “Bolşevik Emperyalizması” olarak nitelendirilen Sovyet Rusya’nın, Asya’da Rusya’sında çoğunluk teşkil eden Türklerin genç ve aydınları sosyalist ütopya ile kandırdığı ve bu suretle Orta Asya’da büyük bir facia yaptığına da dikkat çekilmiştir (Türk, 1959, s. 16-17).

Komünizm karşıtı söylemin önemli kalemlerinden biri olan Peyami Safa da M. Fazlı Akkaya ile birlikte kaleme aldıkları ve Elazığ Komünizmle Mücadele Derneği tarafından *Komünizm Tehlikesine Dikkat* adlı kitapta da komünizm ile ilgili oldukça ilginç değerlendirmeler yapılmıştır. Peyami Safa’nın kaleme aldığı bu değerlendirmeler komünistlerin büyük tepkisine neden olmuştur. Safa, kitapta komünistin genel özelliklerini şu şekilde saymıştır: (Safa, 1964, s. 13-18).

1. Komünist Allahsız’dır. Materyalist olduğu için manevi değerlere inanmaz.
2. Komünist, din, milliyet ve manevi değerleri reddeder.
3. Komünist, geçmişin düşmanıdır. Tarihin ve geleneğin düşmanıdır.
4. Komünist, demokratik rejimleri gerici burjuva rejimleri olarak görür.
5. Komünist dilde uydurmacıdır. Edebiyatta, milli gerçeklere uymayan sahte bir köycülük ve halkçılık tutturmuştur.
6. Komünist bir kısım ağanın değil bütün ağların düşmanıdır.
7. Komünist yalancıdır.

Safa’nın bu türden komünist nitelendirmeleri Türkiye’de anti-komünist söylem ve temel kavramların geniş çevreler tarafından kabulünde ve yerleşik bir görüş haline gelmesinde önemli rol oynamıştır. Kitapta Rus, Moskof ile ilgili olarak,

Moskofun sulhu muğfil, sükutu akur

Mudarası hain, yardımı mühendir

şeklindeki cümleler Moskof ile ilgili Türk düşüncesindeki bakışı göstermesi bakımından oldukça önemlidir (Safa, 1964, s. 20).

Komünizm ile mücadele kapsamında komünizm karşıtı yayın faaliyetleri 1970’li yılların sonuna kadar yoğun bir şekilde devam etmiştir. 1970 yılında yayınlanmış olan *Komünizm Can Çekişiyor* adlı kitap ta komünizmin ölmüş bir anlayış olduğunu derin tahliller ile ortaya koymaktadır. 1917 Devrimi’nden beri Sovyet Rusya’nın uyguladığı politika ve uygulamalarını ciddi bir eleştiriden geçiren kitapta Komünizmin II. Dünya Savaşı’ndan sonra bittiğini iddia edilerek şu değerlendirmede bulunulmuştur (Bozcalı, 1970, s. 9-10):

Komünizm, 1949 nihayetinden beri, bir daha dirilmemek üzere ölmüş, ancak cenazesi kaldırılmamıştır, yani öldüğü keyfiyeti meydana vurulmamış, gizli tutulmuştur. Bu hakikatler meydana çıktığı takdirde Marxizmin, komünizmi,

her ne pahasına olursa olsun ebediyen yaşatmak için ihdas ettiği, habis bir sloganı olan: ‘Gerileme bir zaaf değil ilerlemeye zemin teşkil eden bir merhaledir’ şeklindeki hayat düsturunun, yok olması demektir ki, bu Marx’ın felsefesinin yıkımı manasına geldiği cihetle haddi zatında Komünizm’in de yıkımı demektir

Başbakanlık Basın Yayın Genel Müdürlüğü tarafından I. Ordu ve Sıkı Yönetim Komutanlığı notlarından yararlanılarak broşür şeklinde hazırlanan bu kitapta da Türkiye’de komünizmin gelişimi, komünist örgütler hakkında geniş bilgiler verilmiş ve Türkiye’deki silahlı komünist faaliyetler ve komünistlerce düzenlenen toplantı ve gösterilere ait fotoğraflar eleştirel açıklamalarıyla verilmiştir (Türkiye’de Demokrasi Saldırı Karşısında, 1972, s. 8-24). Kitapta, Türkiye’deki gençlerin Marksist, Leninist, Maoist, ve Gastroist olarak değişik komünist kliklere bölünmüş olduğuna da çekilmiştir (Türkiye’de Demokrasi Saldırı Karşısında, 1972, s. 26).

1970’lerin komünizm karşıtı kitaplarından biri de Hüseyin Küçükcalay tarafından kaleme alınan *İslam ve Kızıl Rüzgar*’dır. Kitapta ağırlıklı olarak Ortadoğu’da komünistlerin faaliyetleri ve İslam düşmanlığına dayalı vahşice girişimleri anlatılmaktadır. Kitapta İslam dünyasının önemli düşünürlerinin komünizm ile ilgili düşünce ve tespitlerine de geniş yer verilmiştir.⁷

Mithat Tüfekçi de *Komünizmle Mücadele Esasları* adlı kitabında, komünizmin etraflı bir anlatısını yapmıştır. Komünizmle mücadelenin en temel esasının din olduğunu ileri süren Tüfekçi İslam’ın komünizm ile mücadelede önemini detaylı olarak anlatmıştır (Tüfekçi, 1978, s. 230-241).

Sonuç

II. Dünya Savaşından sonra ABD ile Sovyet Rusya arasında ideolojik temelde gerçekleşecek olan ve Soğuk Savaş adı verilen yeni mücadele döneminde uluslararası alanda en önemli tehlike ve tehdit Sovyet Komünizmiydi. ABD öncülüğünde Sovyet Komünist sistemine yönelik başlatılan amansız mücadele kısa sürede başta Avrupa olmak üzere tüm dünyada ve bu arada Sovyet Rusya’nın yakın komşusu Türkiye’de de belirgin

⁷ Kitapta Ezher Üniversitesi Rektörü Abdurrahman Tac’ın İslam ve komünizm ile ilgili değerlendirmesi şöyledir: “İslam’ın komünizme karşı tutumunun izah ve beyana asla ihtiyacı yoktur. Hep dinler ve modern demokrasiler İslam’ı komünizme karşı olan bu tutumunda teyit etmişlerdir. Bütün demokrasilerin komünizm hakkındaki fikirleri müspet değildir. İslam da aynı kanaati benimser. Çünkü komünizmin esasları hürriyet ve insani yardımlaşma prensiplerine tamamen aykırıdır. İslam ise herşeyden önce kendi anlayışı içinde bir fikir hürriyeti ve insanın sahibi olduğu şeylerde fert hürriyetine saygı esası üzerine kurulmuş bulunmaktadır”. Bkz. Küçükcalay, H. (1975). İslam ve kızıl rüzgar. Konya: Eser Matbaası, s. 99.

bir şekilde kendini göstermiştir. Savaş sonrasında yeni politik düzleminde demokrasiler tarafında tercihini kullanmış olan Türkiye, büyük ihtimalle bu tercihin de kaçınılmaz bir sonucu olarak komünizmle mücadeleyi ülkenin iç politikasında en önemli gündem haline getirmiştir. 1947’den itibaren, tarihsel arka planı oldukça güçlü olan Rus ve komünizm karşıtlığı, kısa sürede komünizm ile mücadele adı altında yürütülecek sistematik bir devlet politikasına dönüşmüştür. Özellikle Demokrat Parti Hükümetleri dönemi ve sonraki dönemlerde komünizmle mücadele hükümetlerin en önemli ödevi olmuştur. Soğuk Savaş yılları olarak bilinen bu dönemde Komünizm ile Mücadele ağırlıklı olarak hükümetlerin yasal yollardan yürüttükleri bir mücadele olduğu kadar yine büyük oranda hükümetlerin örtülü desteği ve telkinleri ile sivil kuruluşlar tarafından da yürütülmüş olan bir mücadele olacaktır. Bu çerçevede yürütülen komünizm ile mücadele kısa sürede ülkede anti-komünist söylem ve komünizm ile ilgili olumsuz kavramların oluşmasında önemli rol oynayacaktır. Bu dönemde yürütülen mücadelenin birbirini destekleyici mahiyette değişik unsurları olmuştur. Bir yandan Komünizm ile Mücadele Dernekleri ve onların organize ettiği toplantı, miting ve gösteriler ile çıkardıkları gazete ve benzeri yayınlarla ülkede güçlü bir anti-komünist söylemin oluşması sağlanmıştır. Bu bağlamda anti-komünist söylemin oluşmasında Soğuk Savaş yıllarında yayınlanmış ve hemen tamamı milliyetçi ve muhafazakâr Türk aydınları tarafından kaleme alınmış olan komünizm karşıtı kitaplarda başta Sovyet Rusya olmak üzere komünizm oldukça sert bir dil ile ele alınmış karşıt bir söylem oluşturulmuştur. 1970’li yılların sonuna kadar komünizm karşıtı olarak kaleme alınmış bu kitaplarda komünizmin, sonraları Türk düşünce hayatının komünizme bakış açısını oluşturan temel kavramlarının oluşmasında önemli rol oynamıştır, Komünizmin ve komünistin din düşmanı, ajan, yalancı, provakatör, kızıl tehlike olarak ele alınması daha sonraları yaygın bir kullanım olarak Türk toplumunun düşünce hayatında yer edinmesinde bu kitaplar önemli olmuştur. Bu dönemde oluşturulan anti-komünist söylem geçmişin Moskof’unun yeni dönemde kızıl tehlikeye dönüştüğünü göstermektedir. Kitaplarda milliyetçi ve muhafazakâr görüşün hemen hemen benzer kelimeler ve değerlendirmeler ile komünizmi ele aldıkları oldukça dikkat çekmektedir. Kısacası Soğuk Savaş yıllarında Türkiye’de yayınlanmış olan komünizm karşıtı kitaplar anti-komünist söylemin en etkin araçları olmuş ve komünizm karşıtı kavramların oluşmasında önemli rol oynamıştır.

KAYNAKÇA

- Bora, T. Ve Ünüvar, K. (2015). *Ellili yıllarda Türkiye’de siyasi düşünce hayatı, Türkiye’nin 1950’li yılları*. (Mete Kaan Kaynar, Haz). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Bozcalı, R. (1970). *Komünizm can çekişiyor*. İstanbul: Y.Y.
- Çiftçi, A. (1965). *Komünizm’in maskesi sosyalizm’dir*. İstanbul: Y.Y.
- Çivicioğlu, H. T. (T.Y.). *Niçin komünist oluyorlar*. Zonguldak: Zonguldak Komünizmle Mücadele Derneği Yayınları.
- Diper, A. (1947). *Komünizme karşı Türk milliyetçiliği*. İstanbul: Y.Y.
- Dr. Tevetoğlu (1963). *Faşist yok komünist var*. Ankara: Y. Y.
- Dr. Tevetoğlu (1964). *Yirminci yüzyılın yüzkarası utanç duvarı*. Ankara: Y.Y.
- Dr. Tevetoğlu (1965). *Açıklıyorum*. Ankara: Y. Y.
- Erer, T. (1966). *Kızıl tehlike*. İstanbul: Baha Matbaası.
- Evlıyaoğlu, G. (1962). *Su uyur komünist uyumaz*. İstanbul: Y. Y.
- Fındıkoğlu, Z. F. (1953). *Komünizm ve Türk gençliğinin fikir terbiyesi*. İstanbul: Yeni Matbaa.
- Gaddis, J. L., (2015). *Soğuk Savaş, pazarlıklar, casuslar, yalanlar, gerçek*. (Dilek Cençiler, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Giritli, İ. (1966). *Çağımız ve komünizm*. İstanbul: Y. Y.
- Güventürk, F. (1965). *Komünizm ve maskeler*. İstanbul: Y. Y.
- Güventürk, F. (1967). *Komünizm ve faaliyetleri*. Diyarbakır: Y. Y.
- İlgar, H. (1966). *Komünizm ve tenkidi*. İzmir: Y. Y.
- İkiz, M. L. (1963). *Komünist düşmanları birleşiniz! Komünist hücrelerinin faaliyeti*. Ankara: Y. Y.
- Judt, T. (2009). *Savaş sonrası 1945 sonrası Avrupa tarihi*. (Dilek Şendil, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kısakürek, N. F. (1962a). *Her cephesile komünizma*. İstanbul: Doğan Güneş Matbaası.
- Kısakürek, N. F. (1962b). *Türkiye’de komünizma ve Köy Enstitüleri*. İstanbul: Doğan Güneş Matbaası.
- Köymen, N. (1961). *Komünizm karşısında sosyal davranışlı hür teşebbüs*. İstanbul: Türkiye Basımevi.
- Küçükcalay, H. (1975). *İslam ve kızıl rüzgar*. Konya: Eser Matbaası.
- Nye J. S. Jr Ve Welch, D. A. (2013). *Küresel çatışmayı ve işbirliğini anlamak*. (Renan Akman, Çev). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Örnek, C. (2015) *Türkiye’nin Soğuk Savaş düşünce hayatı antikomünizm ve Amerikan etkisi*. İstanbul: Can Yayınları.
- Roberts, J. M. (2003). *Yirminci Yüzyıl tarihi*. (Sinem Gül, Çev.). Ankara: Dost Yayınları.

- Safa, P. ve Akkaya, M. F. (1964). *Komünizm tehlikesine dikkat*. Elazığ: Y. Y.
- Sancar, N. (1959). *Türk Moskof komünist*, Ankara.
- Sayılgan A. (1972). *Türkiye’de sol hareketler (1871-1972)*. İstanbul: Hareket Yayınları.
- Tekin, E. (1966). *Kızıl tehlike*. İstanbul: Y. Y.
- Tüfekçi, M. (1978). *Komünizmle mücadele esasları*. Ankara: Y. Y.
- Türk, C. (1959). *Milliyetçilik anlayışımız ve komünistlik*. İstanbul: Y. Y.
- Türkiye’de demokrasi saldırı karşısında (1972). Ankara: Başbakanlık Basın-Yayın Genel Müdürlüğü.